

До
г-жа Лиляна Павлова,
Министър за българското председателство
на Съвета на Европейския съюз 2018

г-н Боил Банов
Министър на културата

г-н Емил Караниколов
Министър на икономиката

Становище за невъвеждането на филтри на съдържание в ЕС (чл.13 от проекта за Директива относно авторското право в цифровия единен пазар)

Уважаеми дами и господа,

С настоящото изразяваме тревогата си по повод някои от текстовете, които предстои да бъдат гласувани във връзка с приемането на законодателния пакет за реформа на авторското право в цифровия единен пазар в Европейския съюз, и по-специално –

текстът на чл.13 от проекта за Директива относно авторското право в цифровия единен пазар и свързаното с него съображение 38, които предвиждат въвеждането на задължение за доставчиците на интернет услуги, боравещи с потребителско съдържание, да разработват и имплементират филтри за разпознаване и предварително триене на съдържание.

Когато през 2015 г. Европейската комисия публикува [стратегията за цифровия единен пазар](#), академичната общност и неправителственият сектор бяха обнадеждени от заявената цел на предвидената реформа да хармонизира европейското законодателството в областта на авторското право, както и **“да се подобри достъпът на хората до културно съдържание онлайн и по този начин да се стимулира културното многообразие, като същевременно се открият нови възможности за творците и индустрията за съдържание.”**

Три години по-късно, по време на българското председателство на Съвета на Европейския съюз, предстои приемането на новата **Директива относно авторското право в цифровия единен пазар**. Имаме основание за безпокойство, че окончателният текст на законодателното предложение няма да адресира първоначално поставените амбициозни задачи за модернизирание на авторското право в ЕС, а по-скоро ще се окаже бариера за развитието му.

Основните притеснения са свързани с разпоредбата на чл.13 от проекта за директива.

Широката формулировка на адресатите на проекто-разпоредбата ще засегне всякакви платформи, работещи със съдържание, генерирано от ползвателите. Такива са:

- платформи за споделяне на аудио и видео съдържание;
- блогърски платформи, онлайн форуми, социални медии;
- платформи за онлайн търговия;
- платформи за свободен достъп до учебни материали като Уикипедия и университетски портали;
- Хранилища за софтуер с отворен код.

Всички тези доставчици на услуги ще са задължени да филтрират съдържанието, качвано от гражданите онлайн, да трият всяко съдържание, съдържащо чужди авторски материали, и да отговарят пряко в случай, че допуснат такова за публикуване.

Нещо повече, формулировката на Комисията е толкова обща и неясна, че би могла да се отнесе за всички доставчици на интернет услуги (не само UGC платформи, но и хостинг компании, доставчици на облачни услуги и т.н.)

Новите задължения на практика могат да принудят интернет компаниите да контролират и да прилагат широкомащабна "частна цензура" върху съдържанието, което обслужват, за да избегнат всякакъв риск от директна отговорност за правомерността на такова съдържание. Това би имало унищожителен ефект върху свободата на изразяване и иновациите.

Подобна непропорционална мярка няма да помогне на авторите и повечето заинтересовани лица, заети в творческите индустрии, доколкото няма да постигне по-справедливо възнаграждение на труда им, а е възможно да ограничи видимостта на произведенията им онлайн.

Същевременно тази мярка може да засегне упражняването на фундаментални права като свобода на изразяване и свобода на достъп до информация, съществено да затрудни малкия и среден бизнес и да създаде пречка за влизане на нови предприемачи на пазара на услуги в интернет, да застраши правната сигурност и функционирането на пазара.

В настоящия момент България се намира в привилегированата позиция да повлияе положително на процеса, като ограничи и спре притеснителната тенденция легитимните интереси на авторите и правноносителите да бъдат използвани като оправдание за ограничаване на свободата онлайн и налагане на механизми за мониторинг и цензура на световната мрежа.

Вярваме, че Европа има всички предпоставки да бъде както силен и конкурентен пазар за иновации и творческо съдържание, така и пространство на демократичен достъп до информация, образование и култура, и че България има силата да допринесе за това, като в настоящия критичен момент заеме адекватна и прогресивна позиция по повод развитието на цифровия единен пазар.